SAMEN 100

Mariska en Marion:

'CULTUUR HOORT ER ALTIJD BIJ.'

Met de hele school uit volle borst het schoollied zingen. Het is een van de honderd doelen van Samen 100 op R.K. Jenaplan-Freinetschool St. Willibrordus in Pekela. Het lied gaat nog geschreven en gecomponeerd worden, vertellen directeur Marion Setz en intern begeleider Mariska van der Kloet. 'Met álle leerlingen natuurlijk.'

#1 Wij kunnen vertellen over het ontstaan van Pekela.

#12 Wij houden een kunst-portfolio bij, vol met verschillende technieken.

#62 Wij bezoeken de lokale musea.

#82 Wij geven een schouderklopje aan de scheepsjoagers.

Sinds het ontstaan van de Samen 100, is er veel veranderd op de school. 'De doelen geven houvast om meer buiten de school te doen. Groepen bezoeken de steenfabriek in de buurt, lokale kunstdocenten geven les en we bezoeken musea in de omgeving. Ons onderwijs krijgt meer diepgang', vertelt Marion. Daarvoor kijkt de school naar wat er al in de buurt is. 'We zijn meer aan de omgeving gaan vragen, kijken wat daar te halen valt.'

Steviger in de schoenen

Samen 100 is ontstaan vanuit verschillende bewegingen. Het belangrijkste doel was om kinderen steviger in hun schoenen te laten staan. Er waren ook gesprekken over kansengelijkheid, de nieuwe kerndoelen en de rol van de school in een regio waar mensen vaker dan gemiddeld kampen met gezondheidsproblemen. Mariska zegt daarover: 'We willen onderwijs bieden dat in alle opzichten het beste is voor onze kinderen. Natuurlijk kom je dan uit op rekenen en taal, maar cultuur, gezondheid en bewegen zijn net zo vaak genoemd.'

Er werden werkgroepen Cultuur, Bewegen en Gezondheid gevormd. Samen met een healthy ageing-architect maakten zij een lijst met activiteiten. Daarbij keken ze ook naar de kerndoelen voor cultuuronderwijs, bewegen en wereldoriëntatie.

Wat sterk naar voren komt in de lijst, is trots zijn op je afkomst en weten waar je vandaan komt. Over Pekela bestaan de nodige negatieve vooroordelen, vertellen Marion en Mariska. 'Welk toekomstbeeld hebben onze kinderen als zij niet positief denken over waar zij vandaan komen? Dit is een mooi gebied, dat rijk is op verschillende manieren. Dat willen we de kinderen laten ervaren.'

Circus

Nu staat er een voorschools, naschools en binnenschools programma waarin de lijst met 100 doelen leidend is. 'In de acht jaar dat kinderen bij ons op school zitten, willen we ze allemaal de kans geven om deze doelen te beleven', vertelt de directeur. Om dit te bereiken, wordt er elke schooldag aandacht aan de lijst besteed. Ook is er elke drie weken een donderdag gevuld met keuzecursussen.

Op die dag kiezen leerlingen van groep 3 tot en met groep 8 een van de activiteiten die het team van tevoren heeft bedacht, gebaseerd op de lijst met 100 doelen. Elke activiteit start met een ochtendprogramma gericht op onderzoek en interactie – kinderen worden uitgedaagd mee te praten, te delen en te reflecteren. 's Middags gaan de kinderen doen en maken.

'De activiteit Circus start met een gezamenlijk gesprek over de mindset "bij vallen hoort opstaan". Wat denk jij als je dat hoort? Ben je weleens gevallen? Wat doe je als het moeilijk wordt? 's Middags gaan ze acrobatiek doen.' Een ander voorbeeld: Vogels. 'Wat wil jij weten over vogels? Ieder kind bepaalt dat voor zichzelf en gaat vervolgens zelf op onderzoek. 's Middags koppelen we dat aan vaardigheden, zoals een vogelhuis of een interactief boek maken.' Maandelijks is er een excursie naar een museum of een andere culturele instelling in de omgeving.

Levend document

'Eigenlijk is de lijst met doelen nooit helemaal af', denkt Mariska hardop. 'Het blijft een levend document. We vullen aan, schrappen dingen en breiden het uit.'

Ze gunnen ieder kind een rijke schooltijd. En dat hoeft echt niet per se in de vorm van Samen 100. Maar cultuur hoort er altijd bij, want, zo benadrukken Marion en Mariska, school is meer dan taal en rekenen. 'Het is samen groot worden. En dat doe je door heel veel met elkaar te beleven.' ■

Speur naar de Samen 100-doelen in de zoekplaat op p. 52

'DAGELIJKS ZIT ER CULTUUR IN ONS ONDERWIJS.'

Marion